

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการพิจารณา พระกำแพงพสุธา

The Office Of Academic Resource Information And Technology

รายละเอียด

พระกำแพงพลูจีบในปัจจุบันนี้ ได้กลายเป็นพระเครื่อง ในตำนานไปแล้วอย่างแท้จริง เมื่อราว พ.ศ. ๒๕๐๐ พระกำแพงพลูจีบเป็นพระเครื่องที่ค่านิยมสูงสุดของพระเมืองกำแพงสูงกว่าพระกำแพงเม็ดขนุน และพระกำแพงชุ้มกอ แม้แต่นักนิยมพระรุ่นเก่ามีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่เคยเห็นและพิจารณาของจริง ในยุคนั้นจึงมีพระพลูจีบที่ทำปลอมออกมาเป็นแบบต่าง ๆ ตามแต่จินตนาการของนักปลอมแปลงพระ บางทีก็เป็นรูปบิดม้วนเป็นเกลียวบ้าง แบบเรียวยาวชะลุดปลายแหลมบ้าง เพื่อให้เข้ากับคำว่าพลูจีบตามที่ได้ยินมา

เกือบ ๔๐ ปีที่แล้ว ได้มีโอกาสส่องพิจารณาพระกำแพงพลูจีบองค์แรก ด้วยความเอื้อเฟื้อของ คุณสมนึก จาดเสน ที่ทำพระจันทร์ เป็นพระกำแพงพลูจีบองค์แรกที่ได้ส่องพิจารณาและได้เห็นว่าเป็นพระที่สวยงามมากสมเป็นที่สุดแห่งพระกำแพงลีลา ต้นกำเนิดของคำว่า กำแพงเขย่งของนักพระเครื่องรุ่นปู่ ยังรู้สึกขอบคุณคุณ สมนึก จนบัดนี้ ถึงวันนี้ ยังไม่ต้องพูดถึงการหาผู้ที่รู้จักจริง และพิจารณาพระกำแพงพลูจีบได้อย่าง “ ดูขาด “ เลย แค่จะหาพระแท้ มาส่องพิจารณาศึกษาสักองค์หนึ่งก็ยากยิ่งนัก

วิธีการพิจารณาพระกำแพงพลูจีบ มีดังนี้

พระกำแพงพลูจีบเป็นพระที่ต้นมาจากแม่พิมพ์ จึงเป็นพระที่ถอดพิมพ์ง่าย พิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ได้ยาก มีขนาดความสูง ประมาณ ๔ ซม. ส่วนความกว้างในตอนกลางอยู่ในราว ๑.๕ - ๑.๘ ซม. การพิจารณาพิมพ์ทรงขอให้สังเกต พระพักตร์ จะเป็นรูปไข่เหมือนพระสมัยสุโขทัย แต่จะคอดเว้าตรงกลางค่อนไปด้านบน แสดงรายละเอียดของพระกัมโบล (แก้ม) ที่ป่องออกเล็กน้อย จุดที่สำคัญมาก คือ จะปรากฏพระหนุ (คาง) ที่ชัดเจนขอให้ดูภาพประกอบ จุดที่แสดงพระหนุนี้ถึงจะสักหรออย่างไรถ้าเห็นเค้าพระพักตร์เหลือ จะต้องเห็นทุกองค์ ถ้าไม่ปรากฏ คือมีแต่พระพักตร์รูปไข่แบนๆสามารถตัดสินได้ว่าเป็นของปลอม

พระพาหา (แขน) ด้านขวาที่ทอดลงมามีลีลาที่โค้งสวยงาม และตรงพระหัตถ์จะแสดงรายละเอียดของนิ้วหัวแม่มือที่แยกออกมา ตรงนี้เป็น จุดสังเกตสำคัญเช่นเดียวกัน ของปลอมหลายสำนักมักจะไม่ปรากฏ)

ริ้วจีวรที่คลุมลงมาจะเป็นเส้นคู่ ขนานที่ชัดเจนสวยงามมาก พระถอดพิมพ์มักจะติดเป็นปื้น ๆ เส้นหนา ทึบเดียว ถ้ามองเห็น ลักษณะคล้ายกับนุ่งกางเกงจีน ปลายพระบาทงอนขึ้นด้านสันเท้าคล้ายสวมรองเท้า คล้ายสันสูง ลักษณะของฐานชั้นบนสุดถ้าองค์ใดติดขัด จะเห็นลักษณะ บัวคว่ำ ชั้นกลางเป็นสองเส้นคู่ ชั้นล่างสุดเป็นเส้นคู่เช่นกันแต่ไม่ติดขัด สามารถเห็นได้ว่าเป็นสองเส้นตรงปลายฐานด้านขวา

ด้านเนื้อหาของพระกำแพงพลูจีบ เป็นพระประเภทเนื้อหินแกร่ง มักไม่ค่อยมีรดำ หรือมีน้อยมาก มีจุดแดงขนาดเล็กๆ บางแห่ง ที่สำคัญ คือ จะมีชั้นทองหรือโลหะบางอย่างที่มีประกายทอง ชื่นเล็ก ๆ ในเนื้อแทบทุกองค์ ขนาดเล็กมาก เพียงประมาณ ๐.๕ มม. หรือเล็กกว่านั้น และจะปรากฏเพียง ๑ - ๒ ชั้น เท่านั้น ไม่ใช่เป็นชั้นใหญ่ ๆ พรวราปทั้งองค์ ขอให้ค่อย ๆ ส่องพิจารณากับแสงแดด หรือหลอดไฟกำลังสูง ค่อย ๆ ขยับพระไปมา ไม่ใช่

ทองคำเปลว แต่เป็นชั้นทองที่ใหญ่กว่าผงบะขี้ด ดังที่ หลวงบรรณยุทธชำนาญ (สวัสดิ์ นาคะสิริ) ท่านเขียนไว้ในหนังสือเรื่องพระพิมพ์เครื่องรางฯ ซึ่งเขียนไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ ว่า พระกำแพงพลูจีบ“ มีแร่ทองและแร่เงินอยู่ในเนื้อ “

ถ้าท่านพบว่าพระกำแพงพลูจีบองค์ใดมีราคาจับเข่า ขอให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของปลอม สำหรับธรรมชาติ พระกำแพงพลูจีบด้านหลังจะยุบตัวเป็นคลื่นตามลักษณะของพระกรุเก่าทั้งหลาย คือไม่ตั้งเรียบ และมักจะมีริ้วรอยลายมือจาง ๆ จากการกดพระทุกองค์ ขอบด้านข้างมนตามธรรมชาติ ไม่มีการตัดขอบแบบพระกำแพงกลีบจำปา

พระกำแพงพลูจีบเป็นพระหายากและเป็นพระในตำนานไปแล้วก็จริง แต่ใครจะทราบว่า ท่านอาจจะมีพระพิมพ์นี้อยู่ในบ้านโดยไม่เคยทราบมาก่อนก็เป็นได้ หรือ หากบุญพาวาสนาส่ง ท่านอาจได้เป็นเจ้าของพระกำแพงพลูจีบที่ผู้คนในยุคนี้ไม่รู้จักกันแล้วก็เป็นได้ ขอเรียนว่า พระกำแพงพลูจีบนั้นปลอมแปลงมาตั้งแต่ครั้งคุณทวด ปลอมมานามจนเป็นพระเก่าไปเรียบร้อยแล้ว ขอให้ท่านพิจารณาพิมพ์ทรงเป็นสำคัญ และเชื่อว่า หลังจากที่ยกความนี้ได้เผยแพร่แล้วขบวนการปลอมแปลงพระก็จะพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่ง ขอให้ข้อเสนอแนะที่ได้เขียนมานี้ เป็นเครื่องคุ้มภัยให้ทุกท่านปลอดภัยจากพระปลอมทั่วกัน

พระกำแพงพลูจีบเท่าที่ได้พบและยอมรับกันในหมู่นักนิยมพระกำแพงรุ่นเก่ามีอยู่ ๒ แบบ ที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้นเป็นแบบที่ ๑ ซึ่งขอเรียกว่า เป็นพิมพ์แบบฐานสูง ตามพุทธลักษณะที่มีฐานบัวบัลลังก์มากกว่าแบบที่สอง ซึ่งจะขอเรียกว่าแบบฐานเตี้ย ดังมีข้อพิจารณาทางพิมพ์ดังนี้

พระพิมพ์นี้ความหนาและขนาดใกล้เคียงกับพิมพ์แรก แต่บริเวณขอบตรงกลางจะไม่คอดเว้าเข้ามาเหมือนแบบแรก พระพักตร์ยาวรีกว่าเล็กน้อย และพระเศียรจะสันชิดขอบพระทุกองค์ ลักษณะของเส้นจีวร เป็นเส้นคู่เช่นเดียวกับแบบแรก แต่ขอให้สังเกตว่าเส้นที่แสดงเป็นจีวรนี้ตรงบริเวณระดับพระขาน (หัวเข่า) จะปรากฏว่ามีก้อนเนื้อนูนขึ้นมาทุกองค์ ส่วนลักษณะของพระบาทก็คล้ายกับแบบแรกคือปลายพระบาทงอนเข็ด และมีลักษณะคล้ายสวมรองเท้าแบบสันสูง เส้นจีวรด้านล่างจะคล้ายกับสวมกางเกงจีน จุดสังเกตสำคัญก็คือตรงกลางฝ่าพระบาทขวาจะมีเส้นวิ่งลงไปจรดฐานบัวบัลลังก์ซึ่งเป็นลักษณะบ่งชี้ว่า เส้นนี้จะปรากฏทุกองค์ เข้าใจว่าเป็นรอยแตกในแม่พิมพ์มาแต่เดิม ฐานของพระกำแพงพลูจีบพิมพ์นี้จะปรากฏเพียงสามชั้น คือ ชั้นบนเป็นแบบบัวคว่ำ ฐานชั้นที่สองเป็นเส้นเล็กติดกับชั้นที่สามซึ่งมีขนาดใหญ่กว่า ฐานทั้งสองเส้นดีหากมองเผิน ๆ จะเหมือนกับว่าเป็นฐานเส้นเดียว แต่ถ้าพิจารณาซ้ำ ๆ จะสังเกตได้ว่าเป็นสองเส้นโดยเฉพาะทางด้านขวาจะเห็นได้ชัด การพิจารณาทางเนื้อและธรรมชาติก็เหมือนกับแบบแรกที่ได้นำเสนอไปแล้วทุกประการ ขอให้สังเกตด้านหลังที่เป็นคลื่นและมีรอยลายมือจาง ๆ

คำสำคัญ : พระเครื่อง, กำแพงเพชร

ที่มา : https://www.facebook.com/taksilaprakruang/posts/1528466867284402?__tn__=K-R

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2019-08-16

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1172&code_db=610005&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology